

Frø på farten

Se først denne video, hvor Mikkel og Sara fortæller om opgaven:

Har I prøvet at puste til en mælkebøtte, så alle mælkebøttens små faldskærme svæver ud i verden? Så har I været med til at sprede mælkebøttens frø! Hver lille faldskærm bærer på et frø, der kan blive til en ny mælkebøtte.

Et frø er starten på en ny plante. I har sikkert været i kontakt med – eller måske endda spist – frø fra planter i dag. Prøv bare at tænke på:

- kerner i et æble
- stenen i avocado
- solsikkekerner på morgenmaden
- kikærter i en salat
- hørfrø og græskarkerner i boller
- birkes på jeres rundstykker

Mon I selv kan komme på flere?

Det er vigtigt for alle planter at komme væk fra moderplanten, så konkurrencen om lys og næring ikke bliver for hård. Planter har alle mulige seje strategier for, at deres frø kommer ud i verden og kan blive til nye planter.

Denne opgave handler om, hvordan planter kan blive spredt med vinden, og om at gå på frø-jagt i jeres egne køkkener.

I skal løse to delopgaver, som I skal præsentere for dommerne på konkurrencedagen:

- Delopgave 1 – undersøge forskellige frø fra jeres køkken.
- Delopgave 2 – bygge en vinge eller flere vinger til et frø.

Delopgave 1

Undersøg, hvilke frø fra jeres køkken I kan få til at spire.

✓ Kom godt i gang

- ☐ Læs hele opgaven grundigt.
- ☐ Lav *Undersøgelse 1: Frø i jeres køkken.*
- ☐ Lav *Undersøgelse 2: Få jeres frø til at spire.*

💡 Godt at vide

- På konkurrencedagen har I 3 minutter til at præsentere jeres undersøgelse.

🏆 Sådan får I point

I har lavet en undersøgelse.	10 point
I kan forklare, hvad I har gjort for at få jeres frø til at spire.	1 - 20 point
I har medbragt alle de forskellige spirer/planter (eller billeder af dem), som I har fået til at gro (3 point for hver slags).	1 - 30 point
I har fundet billeder, der viser, hvordan jeres spirer/planter kommer til at se ud, når de er groet helt ud (2 point pr. billede).	1 - 20 point
Maks. point	80 point

✂ Materialer

Der er frit valg af materialer, men her er nogle forslag:

- Jord
- Små urtepotter eller bunden af mælkekartoner
- Frø fra jeres køkken
- Bakke til urtepotterne
- Små skilte til jeres forsøg (f.eks. ispinde)
- Poser
- Køkkenrulle
- Sprittusch
- Lampe, hvis I sør om vinteren og vil have spirene til at vokse sig store.

💬 Hvem kan I spørge?

For at få mere inspiration til opgaven kan I spørge jeres forældre, familie, naboer eller andre mennesker i jeres by, om de kender:

- en naturvejleder
- en biolog
- en gartner
- en, der elsker naturen.
- en, der har "grønne fingre".
- en, der elsker havearbejde.

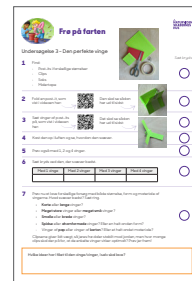
Delopgave 2

Lav en vinge eller flere vinger til et frø, så det daler så langsomt mod jorden som muligt.

✓ Kom godt i gang

- ☐ Læs hele opgaven grundigt.
- ☐ Lav *Undersøgelse 3: Den perfekte vinge*.
- ☐ Bestem jer for, hvilket frø der skal sidde på jeres vinge/vinger. Det kan være en lille perle, en vatkugle, en kikært eller noget helt andet.
- ☐ Find inspiration til jeres vinge/vinger ved at undersøge naturens måde at sprede frø på (f.eks. ahorn, elm, mælkebøtte).

💡 Godt at vide

- På konkurrencedagen bliver jeres vinge/vinger med frøet sat fast med en klemme og hejst op i 5 meters højde. Her bliver den automatisk sluppet fra klemmen.
- Hvis I ikke kan teste det fra 5 meters højde hjemme på skolen, så lav jeres test fra det højeste sted, I kan finde.

🏆 Sådan får I point

I har en eller flere vinger med til jeres frø.		10 point
Vingen/vingerne med jeres frø daler så langsomt ned til jorden fra 5 meters højde som muligt.		1 - 60 point
I kan fortælle om, hvorfor det er smart, at en plante får spredt sine frø.		1 - 20 point
I har beskrevet jeres arbejde i logbogen på hjemmesiden.		0 - 10 point
Maks. point		100 point

✂ Materialer

Der er frit valg af materialer, men her er nogle forslag:

- Forskellige slags papir og karton
- Malertape
- Clips
- Et frø

💬 Hvem kan I spørge?

For at få mere inspiration til opgaven kan I spørge jeres forældre, familie, naboer eller andre mennesker i jeres by, om de kender:

- en ingeniør, der arbejder med vindmøller.
- en fly-mekaniker, der ved noget om fly-vinger.
- en naturvejleder, der ved noget om fugle-vinger.